

Campanulaceae, Compositae et Dipsacaceae novae syriacae¹⁾

Von K. H. Rechinger fil.

Campanula amana Rech. fil., n. sp.

Sect. *Medium* DC. subsect. *Triloculares* Boiss. ser. *Rupestres* Boiss.
— Rhizoma crassum verticale, collo residuis caulum emarcidorum comoso. Caules floriferi 10—20 cm longi, numerosi simplices crassiusculi fragiles arcuato-ascendentes vel deflexi flexuosi, internodiis brevibus centimetro saepe brevioribus copiose foliati, pilis rigidulis patentibus dense hirsuti usque fere strigosi. Folia omnia in sicco crasse membranacea, nervatura supra immersa subtus prominente pennato-reticulata, supra strigis brevibus scabra, subtus dense stellato-tomentosa et insuper imprimis margine et secus nervos pilis rigidis longioribus obsita, margine acute irregulariter sinuato- usque lobulato-serrata. Folia inferiora ad 6 cm longa, ad 3 cm lata, subpetiolata, ovata vel elliptica usque oblonga, basi ± rotundata vel late cuneata nunquam cordata, apice obtusa vel acutiuscula, in medio vel paulo supra latissima. Folia superiora insensibiliter tantum decrescentia, brevius et interdum minus argute serrata, ovato-orbicularia usque breviter elliptica. Folia florum fasciculos fulcrantia caulinis similia paulo tantum minora, flores plerumque superantia. Flores in fasciculos plerumque 3—5- usque multifloros congesti, subsessiles vel saepius breviter pedicellati, pedicello calycē plerumque breviore. Florum fasciculi in spicastra ± contigua perfoliata approximati. Calyx ca. 4 mm longus, laciniis anguste lanceolatis ± 2 mm longis, sinibus revolutis non distinete appendiculatis, imprimis secus nervos et margine breviter hispidus. Corolla anguste campanulata, calyce usque 4(—5)-plo longior, in vivo certe cyanea vel violacea, extus hispidula, ad tertiam partem vel ultra in lacinias acutas anguste linear-lanceolatas patentes fissa. Stylus ad 17 mm longus, stigmata 3, papillosa. Filamenta glabra, thecis linearibus ± 3 mm longis. Capsula ignota. — Differt a *C. Radula* Fisch. (Kurdistan) indumento caulum longiore, foliis caulinis nunquam cordato-amplexicaulibus sed semper basi attenuatis vel rotundatis, foliis caulinis superioribus paulo tantum decrescentibus, foliis flores fulcrantibus eos saepe superantibus, indumento foliorum in pagina inferiore albido-stellato-tomentoso foliis ideo discoloribus, floribus

¹⁾ Die Typen sämtlicher Arten befinden sich im Herbar Delessert, Genf, Cotyphen der meisten im Herbar des Naturhistorischen Museums, Wien.

dense fasciculatis, fasciculis in spicastra congestis, corolla minore quam calyce 4(—5)-plo nec (4—)6—7-plo longiore.

Syria borealis: Amanus, 1300—2000 m, IX. 1913 (Haradjan, no. 4642, Typus), rochers secs, 1700 m, VIII. 1906 (Haradjan, no. 525), Amanus, Kusliji-Dagh, 800—1700 m, VIII. 1908 (Haradjan, no. 2477, 2478).

Campanula Haradjanii Rech. fil., n. sp.

Sect. *Rapunculus* DC. ser. *Annuae* Boiss. — Annua, radice tenui fibrosa. Caulis 50—70 cm altus, stricte erectus, costato-sulcatus, tenuis, glaber, laevis usque subscaber, a quarta parte inferiore tenuissime iteratim longe divaricato-ramosissimus, internodiis mediis 3—6 cm longis. Folia omnia sessilia, caulina inferiora florendi tempore jam marcescentia ovato- usque oblongo-lanceolata, acuta, basi rotundato-attenuata. Folia caulina media ad 5 cm longa, ad 1.5 cm lata, infra medium latissima, basi ± late cuneata, apicem versus sensim attenuata, margine remote indistincte crenato-serrata usque subintegra, consistentia in sicco tenuiter membranacea, nervatura tenuiter pennata, utrinque glabra, subtus secus nervos tantum subscabra. Folia caulina superiora et ramealia sensim diminuta, ramealia extrema minutissima anguste lanceolata. Pedicelli floriferi setacei, saepe arcuati et valde elongati, (2—)3—5 cm longi. Calycis tubus in statu florendi 2—3 mm longus, late campanulatus, glaber, laciniae erecto- vel arcuato-patentes, tubo usque triplo longiores. Corolla 6—8 mm longa, ad $\frac{2}{3}$ in lacinias anguste lanceolatas triangulares fissa, glabra, in vivo certe violacea. Capsula ignota. Stigma trilobum. — Differt a *C. retrorsa* Labill. (Cilicia, Syria, Palaestina) ramificatione multo copiosiore, ramis longioribus tenuioribus, calycis tubo campanulato, calycis laciiniis tenuissime setaceis, floribus dimidio minoribus, caule ad angulos non vel vix scabro. Differt a *C. sidonensi* Boiss. & Bl. (Syria) cui floribus minutis calycis tubo campanulato calycis laciinarum cum tubo proportione affinis, calycis tubo glabro, laciiniis angustissimis non trinerviis, caule ad angulos non vel vix scabro.

Syria borealis: Amanus, Montagne de Dümanly, 700—1200 m, VII. 1911 (Haradjan, no. 3776, Typus).

Asyneuma eximium Rech. fil., n. sp.

Ser. *Perennia* Boiss. — Rhizoma crassum tuberosum, caules floriferos numerosos 20—30 cm longos tenues erectos vel paulum arcuato-flexuosos tota longitudine dense foliatos glabros laeves virides emittens. Internodia media 0.5—1.5 cm longa. Folia omnia in sicco tenuiter membranacea glaberrima laevia viridia opaca, costa mediana tenui, nervis lateralibus indistinctis, margine integerrima vel minute remote serrulata, linearia usque lineari-lanceolata in medio vel infra latissima, basi apice-

que subaequaliter vel rarius basi brevius sensim attenuata, apice obtusiuscula usque acuta. Folia caulinâ inferiora 2—4 cm longa, ± 0.5 cm lata, media sensim crescentia 5—7 cm longa, 0.5—1 cm lata, superiora decrescentia 1—2 cm longa, 0.2—0.4 cm lata. Caulis infra inflorescentiam non ramosus. Inflorescentia sextam usque quartam partem superiorem caulis occupans, ± breviter racemosa usque fere paniculata, rami ex axillis foliorum caulinorum superiorum orti tenuiter filiformes erecto-patentes nonnulli furcati, folia bracteiformia subulato-linearia valde diminuta ferentia. Pedicelli tenuiter filiformes saepe elongati, quam calycis tubus usque plures longiores. Calycis tubus campanulatus, florendi tempore ca. 1.5 mm longus, glaber; calycis laciniae anguste lanceolato-subulatae uninerviae, quam tubus sesqui- usque duplo longiores, plerumque erecto-patentes. Corolla usque ad basin in lacinias late lanceolatas acutas ± 1 cm longas infundibuliformi-patentes fissa, in vivo certe coerulea, in sicco valde expallens usque brunescens. Stylus quam corolla paulo brevior, stigma trilobum papillosum. Antheræ ± 5 mm longæ lineares. Capsula ignota. — Differt ab *A. linifolio* (Boiss. & Heldr.) Bornm. (Pamphylia, Lycia) foliis latioribus linearis-lanceolatis interdum obtusiusculis tenuibus nec rigidulis, inflorescentia crebre ± iteratim ramosa, pedicellis calycis tubo saepe plures longioribus, bracteis linearis-lanceolatis longioribus et saepe numerosioribus, corollæ majoris laciinis latioribus. — Differt ab *A. trichostegio* (Boiss.) Bornm. (Cappadocia) caulis elatioribus copiose foliatis, foliis latioribus glabris, inflorescentia ramosa multiflora, pedicellis longis.

Syria borealis: Amanus, region de Düldül, 1500—2000 m, VII. 1908 (Harradjan, no. 2319 et no. 3821, Typus).

Asyneuma densifolium Rech. fil., n. sp.

Ser. *Perennia* Boiss. — Rhizoma verticale multiceps. Caules floriferi numerosi 20—45 cm alti, e basi arcuata erexit, validi rigiduli tenuiter sulcato-striati, pilis brevibus rigidulis scabridi superne papillosi, in dimidio inferiore densissime superne paulo laxius foliati. Folia omnia in sicco rigide membranacea cinerascenti-viridia pallescentia concoloria, costa mediana tenui, nervis secundariis paulum prominentibus tota facie tenuissime dense reticulato-nervosa, breviter subcartilagineo-crenata usque crenato-serrata, apice acuta, utrinque praecipue subtus secus nervos et margine pilis brevibus aspera. Folia infima petiolo brevi 3—6 mm longo suffulta oblongo-lanceolata, in medio circiter latissima, basi ± late cuneata, ad 3 cm longa, ad 1 cm lata, caulinâ media basi breviter attenuata vel rotundata sessilia ovato-attenuata, supra basin latissima, quam infima vix breviora, a tertia parte caulis folia sursum subito valde decrescentia praecipue angustiora et interdum minus distincte crenato-serrata. Inflorescentia tertiam circiter partem superiorem caulis occupans. Flores in axillis foliorum anguste vel sublineari-lanceolatorum plerumque 3—5-ni

fasciculati sessiles; glomeruli in spicastrum inferne laxum superne densiusculum dispositi. Calycis tubus in statu florendi ca. 2 mm longus subcampanulatus basi \pm attenuatus costatus, omnino breviter papillosum asper; calycis laciniae tubum subaequantes anguste triangulares acutae patulae. Corolla calyce circiter duplo longior, in lacinias flaccidas patentes late lineares 1—1.5 mm latas acutas usque ad basin fissa, extus papillosa. Stylus \pm 8 mm longus, subclavatus, paulum papillosum, stigma trilobum. Antherae lineares \pm 5 mm longae. Capsula ignota. — Differt ab *A. Sibthorpiano* (Roem. & Schult.) Bornm. (Anatolia) caulibus elatis inferne densissime foliatis, foliorum forma et nervatura, foliis inferioribus breviter petiolatis, indumento minus longo et minus denso in parte inferiore tantum e pilis brevibus consistente superne tantum papilloso, spicastro elongato.

Syria borealis: Amanus, region de Hasan Veyli, 1300—1700 m, VII. 1908 (Harradjan, no. 2313, Typus).

Asyneuma amanum Rech. fil., n. sp.

Ser. *Perennia* Boiss. — Rhizoma crassum pluriceps, collo residuis petiolorum paulum comoso, caules floriferos et rosulas foliorum plerumque plures emittens. Caules floriferi 10—20(—30) cm alti, tenues, saepe e basi arcuata \pm erecti aut flaccidi aut omnino arcuati, subscapiformes vel imprimis inferne remote paucifoliati, glabri vel subglabri. Folia omnia consistentia in sicco \pm tenuiter membranacea, costa mediana tenui, nervis lateralibus vix conspicuis valde laxe reticulato-anastomosantibus, breviter laxe patule pilosa glabrescentia, laete viridia, remote minute irregulariter dentata usque indistincte sinuata vel subintegra. Folia basalia et rosularum sterilium petiolo tenui laminam subaequante usque plus quam duplo longiore suffulta; lamina (1—)1.5—2.8(—4) cm longa, (0.5—)1—1.5(—2.3) cm lata, ambitu valde variabilis suborbiculato-elliptica usque ovato-lanceolata usque oblongo-lanceolata, basi breviter usque longe cuneata, prope basin denticulo uno alterove angusto antrorso distincto provisa, apice subrotundata vel obtusa vel acuta. Folia caulinia in parte infima caulis saepius tantum evoluta, in speciminibus umbrosis tantum conspicua, interdum ad 3 cm longa, ad 1.5 cm lata, petiolo lamina breviore suffulta, ceterum plerumque valde diminuta lanceolata acuta. Caulis superne nudus vel interdum omnino subscapiformis. Inflorescentia circiter quintam usque tertiam partem superiorem caulis occupans, simplex, plerumque valde laxa. Flores in axillis bractearum minutarum lanceolatarum usque subulatarum singuli raro gemini sessiles vel brevissime pedicellati. Calycis tubus in statu florifero \pm 2.5 mm longus, glaber vel rarius minutissime papillosum, costatus, \pm anguste conicus, laciniis anguste lanceolato-linearibus, tubum plerumque subaequantibus usque sesquialongioribus, saepe flaccide patulis. Corolla calyce \pm duplo longior, ad basin usque in lacinias lineares \pm 1.5 mm latas acutas fissa.

Stylus 7—9 mm longus clavatus, stigma trilobum subpapillosum. Antherae lineares, 4—5 mm longae. Capsula ignota. — Differt ab *A. limonifolio* (L.) Janch. (Peninsula Balcanica) bracteis angustioribus saepe linearisubulatis breviter trianguli-lanceolatis, floribus fere semper singulis, calycis lacinias angustis linearis lanceolatis acutis nec breviter lanceolatis obtusiusculis quam tubus saepius longioribus, corolla quam calyce ± duplo nec ± triplo longiore, foliis etsi variabilibus inferioribus ± late ovatis usque lanceolatis saepe obtusiusculis nec anguste lanceolatis vel linearibus acutis.

Syria borealis: Amanus, region de Düldül, 1500—2000 m, VII. 1908 et 1911 (Harradjan, no. 2336, 2344, 2361, 3788 p. p., Typus).

Assyneuma Harradjanii Rech. fil., n. sp.

Ser. *Perennia* Boiss. — Rhizoma caules numerosos proferens. Caules 20—30 cm alti, erecti vel arcuati, simplices tenues, ad $\frac{2}{3}$ circiter foliati, inferne pilis brevibus patulis vel leviter deflexis rigidulis hirsuti, in regione inflorescentiae laxe minute papillosi glabrescentes, internodiis mediis 1—2.5 cm longis. Folia inferiora florendi tempore jam emarcida, media ad 2.8 cm longa, 1.5 cm lata, in sicco crassiuscule membranacea, sordide viridia, sessilia, ovato-usque oblongo-lanceolata, saepe infra medium latissima, basi attenuata vel rotundata, apice acuta, margine saepe indistincte minute et laxe subcartilagineo-serrato-crenata, costa mediana tenui, nervis lateralibus tenuibus vix prominentibus copiose reticulato-anastomosantibus. Folia superiora subito decrescentia, lanceolata, latitudine ± triplo longiora, utrinque subaequaliter attenuata, acuta. Folia omnia hirsuta, pilis in pagina inferiore imprimis secus nervos longioribus et densioribus. Bracteae inferiores anguste lanceolatae, prope basin latissimae, flores plerumque subaequantes. Flores in axillis bractearum plerumque singuli raro 2(—3)-ni approximati, spiculum inferne laxum superne densiusculum formantes, breviter pedicellati usque subsessiles, bracteolis duobus subulato-lingulatis suffulti. Calycis tubus conicus, ± 2 mm longus, sulcatus, breviter papilloso-hirsutus; calycis laciniae breviter triangulares crassiusculae patentia acutae, glabrescentes, quam tubus semper breviores. Corolla calyce saepe paulo plus quam duplo longior, ad basin usque in lacinias lineares stellato-patentes acutas fissa, extus papillosa glabrescens. Stylus corollam subaequans, stigma leviter trilobum, subpapillosum. Antherae lineares 4—5 mm longae. Capsula ignota. — Differt ab *A. limonifolio* (L.) Janch. caule foliato nec foliis basi rosulato-congestis, foliis late ellipticis nec lanceolatis usque linearibus, indumento hirsuto caulis foliorumque, bracteis angustioribus sublongioribus, praecipue corolla quam calyce (3—)4-plo nec tantum sesquialongiore. — Differt ab *A. canescens* (W. & K.) Gris. & Schenk inflorescentia laxa, foliorum forma, corolla longiore, bracteis longis anguste linearibus. — Differt ab *A. psilostachyo* (Boiss.)

Bornm. foliis non petiolatis, bracteis longis linearibus, corolla multo longiore.

Syria borealis: Amanus, 1700 m, VII. 1906 (Harradjan, no. 581, Typus).

Anthemis Harradjanii Rech. fil., n. sp.

Sect. *Eu-Anthemis* Boiss. Ser. *Perennes* Boiss. — Perennis, rhizoma multiceps, lignescens, caespitosum, caules et surculos plures emittens. Tota planta pilis appressis sericeis virescenti-argentea. Caules ad 40 cm alti, numerosi, simplices, in tertia parte inferiore foliati, leviter sulcato-striati, superne rubescentes. Folia surculorum petiolo ad 3 cm longo suffulta, lamina 1.5—2.5 cm longa, 1—2 cm lata, ambitu oblonga usque late elliptica, simpliciter pinnatipartita, rhachide integra ad 2 mm lata, segmentis linearibus 5—8 mm longis, 1—1.5 mm latis, cum rhachide angulum 45—60° formantibus, integerrimis vel prope apicem crenato-incisis et tunc paulo dilatatis, obtusiusculis sed breviter indistincte cartilagineo-mucronulatis. Folia caulina inferiora eis surculorum similia, brevius petiolata, superiora minora, minus dissecta, summa cuneato-linearia, ± 1.5—2.5 cm longa, 0.1—0.4 cm lata, apice breviter paucilobata vel paucicrenata. Involucrum 12—14 mm diametro. Receptaculum depresso-hemisphaericum. Involuci phylla 6—8 mm longa, ± triseriata, subaequalia vel extima paulo breviora, e basi 1—1.4 mm lata sensim attenuata, apice obtusiuscula vel subacuta cartilaginea, dorso paulum indurata, subcarinata, margine integerrima, interdum apicem versus angustissime albide membranaceo-marginata, pilis longiusculis flexuosis appressis ± dense obsita. Ligulae flavae, discum vix superantes, oblongo-spathulatae, apice rotundatae. Achaenia 1.8 mm longa, 0.5 mm crassa, albida, superne subquadrangula, basin versus manifeste compressa, corona membranacea brevissima superata. Receptaculi setae angustissimae rigidulae, flores subaequantes. — Differt ab *A. cassia* Boiss., cui habitu, foliorum forma et indumento similis, ligulis flavis brevibus, involuci phyllis crassioribus non fuscomarginatis subaequilongis (nec imbricatis extimis multo brevioribus), pilis longioribus flexuosis appressis obsitis, achaeniis corona brevissima superatis. Differt ab *A. Kotschyana* Boiss., cui ligulis flavis similis, foliorum forma, segmentis multo latioribus, minus divisus, indumento sericeo. Differt ab *A. flabellata* Post (e descriptione) foliis non flabellatis nunquam bipinnatis, foliis caulinis fere indivisis, capitulis parvis, ligulis brevissimis.

Syria borealis: Environs de Killis, 700—800 m, 26. V.—3. VI. 1911 (Harradjan, no. 4502, Typus).

Anthemis Meinkearna Rech. fil., n. sp.

Syn. *A. tinctoria* L. var. *virescens* Bornm., Notizbl. Bot. Mus. Berl.-Dahl. 7: 19 (1917).

Sect. *Eu-Anthemis* Boiss. Ser. *Perennes* Boiss. — Rhizoma lignescens crassum atrobruneum pluriceps. Caules erecti, ad 80 cm alti, subsimplices, virides, tenuiter flavescenti-striati et leviter sulcati, laxe araneoso-puberuli, valde glabrescentes, ad $\frac{2}{3}$ remote foliati tertia parte superiore nudi. Folia surculorum petiolo 1.5—2 cm longo suffulta, lamina 2—3.5 cm longa, 1.4—1.8 cm lata; folia caulina inferiora indistincte petiolata usque 6 cm longa, 3 cm lata, media et superiora sensim diminuta, sessilia, summa ad 2 cm longa, ad 1.2 cm lata; folia omnia ambitu ovata vel obovato-lanceolata, pinnatisecta, segmentis utrinque 3—4 raro 5, \pm 1 cm longis, 0.4 cm latis, oblongo-lanceolatis, inciso-serratis, dentibus antrorsis acutis cartilagineo-mucronulatis, segmentis basin versus angustatis interdum indistincte cuneatim in rhachidem 1.5—2 mm latam integrum transientibus, supra viridia, subtus glaucescentia, longiuscule puberula, valde glabrescentia, minute impresse glanduloso-punctata, costa mediana tenui, nervis lateralibus vix visilibus. Involucrum ad 18 mm diametro, depresso-hemisphaericum, phylla quadriseriata, arcte imbricata, subcoriacea, extima lanceolata, e basi \pm 1.5 mm lata sensim attenuata acuta \pm 4 mm longa, media sensim elongata, lanceolata, apicem versus late hyaline marginata, obtusa vel subrotundata, intima linear-lanceolata, medio anguste cartilaginea, margine latissime hyalina, apice subrotundata fimbriato-lacerata, exteriora pilis longiusculis flexuosis densius interiora sparsius obsita. Receptaculum depresso-hemisphaericum, paleis rigidis angustissime setaceis flores subaequantibus. Ligulae nullae. Achaenia subtetragona, compressa, 2 mm longa, 0.8 mm lata, pluristriata, coronula brevissima subintegra ca. 0.3 mm longa. — Differt certe specifice ab *A. tinctoria* L. foliis multo maioribus latioribus, segmentis triplo latioribus, oblongo-vel fere obovato-lanceolatis, dentibus foliorum latioribus minus acutis, capitulis maioribus, ligulis nullis sed imprimis receptaculi setis angustissime setaceis nec late linearibus carinatis.

Syria borealis: Amanus, 1500 m, VII. 1906 (H a r a d j a n, no. 351).

Der Typus der Bornmüller'schen Varietät wurde von Ina Meinken im Amanus gesammelt und ist wahrscheinlich mit dem Berliner Herbarium zerstört worden.

Chrysanthemum amanum Rech. fil., n. sp.

Sect. *Tanacetum* (L.) Hoffm. — Suffruticoso-caespitosum, caudicibus saepe elongatis surculos foliiferos et caules floriferos simplices tenues erectos regulärerter foliatos virides tenuiter angulato-sulcatos ad 20 cm longos emittens. Internodia media 1.5—2 cm longa. Folia surculorum sterilium petiolo ad 1.5 cm longo tenui suffulta, lamina ambitu subflabellata, basi cuneata usque subtruncata, antice late rotundata, longitudine saepe latior, \pm bipinnatifida, segmentis primae ordinis utrinque usque quinque ad 1 cm longis, secundae ordinis e basi cuneata anguste lanceolato-lineari-

bus 3—4 mm longis vix 1 mm latis acutis. Folia caulina subito valde diminuta, omnia etsi superiora breviter petiolata, segmentis primae ordinis utrinque plerumque tribus, anteriore irregulariter subpalmatifido. Folia summa reducta, e segmentis paucis anguste linearibus subpalmatim dispositis composita. Folia omnia pilis appressis nitentibus sublaxe sericea canescens. Capitula 4—10, pedunculis involucrum ad summum aequantibus saepius brevioribus suffulta subcorymbose capitato-approximata. Involucrum 5—6 mm longum, e basi attenuata anguste subcylindricum, phyllis oblongo-linearibus arcte imbricatis antice rotundatis margine apiceque anguste hyalinis omnino appresse sericeis nitidulis pallide stramineo-virentibus. Flores omnes tubulosi, involucrum paulo tantum superantes, corolla breviter quinquedentata. Achaenia ignota. — Differt a *Ch. isabellino* (C. Koch) Rech. fil.¹⁾ caulibus tenuibus gracilibus, foliorum segmentis angustissimis, indumento totius plantae laxo sericeo appressissimo, capitulis multo minoribus praecipue angustioribus e basi conica subcylindricis nec hemisphaericis, involuci phyllis pallidis nitidulis laxe appresse sericeis nec dense lanato-tomentosis.

Syria borealis: Amanus, Kuslji Dagh, 1700—2100 m, VIII. 1908 (H a r a d j a n, no. 2506, Typus), Amanus, 2000 m, IX. 1913 (H a r a d j a n, no. 4615).

Chrysanthemum Harradjanii Rech. fil., n. sp.

Sect. *Tanacetum* (L.) Hoffm. — Suffruticosum, tota planta indumento densissime lanato-tomentoso alba. Caules floriferi 30—40 cm alti, e basi arcuatae erecti, saepe jam infra medium ramosi, tota longitudine foliosi, inferne usque 4 mm crassi, internodiis mediis 2—3 cm longis, tota longitudine leviter sulcato-striati. Folia caulina inferiora petiolo brevi ± 1 cm longo suffulta, lamina 3—4 cm longa, ad 2.5 cm lata, ambitu ovata usque oblongo-elliptica, antice subito attenuata saepe fere rotundata, regulariter bi- usque tripinnatifida rhachide angusta integra, segmentis primae ordinis utrinque usque 9, saepe plus quam 1 cm longis, ultimae ordinis anguste linearibus, 3—5 mm longis, vix 1 mm latis, acutiusculis. Folia superiora sensim minora minus composita brevius petiolata. Inflorescentia polycephala laxa ampla corymbosa, ramis iteratim ramosis saepe elongatis. Involucrum 5—6 mm longum, ca. 3 mm diametro, subcylindricum, basi attenuatum, phyllis arcte imbricatis dense lanato-tomentosis oblongo-lanceolatis, apice obtusis margine et antice anguste hyalinis. Flores omnes tubulosi involucrum vix superantes, tubus breviter quinquedentata-

¹⁾ *Chrysanthemum isabellinum* (C. Koch) Rech. fil., comb. nov. — Syn. *Hemipappus isabellinus* C. Koch, Linnaea 24: 314 (1851). — *Tanacetum argenteum* Willd., Tract. Bot. Med. de Achill. tab. 2, fig. 4 (1789) [non vidi]. — *Pyrethrum argenteum* Boiss., Fl. or 3: 354 (1875). — *Chrysanthemum argenteum* Bornmüller, Symb. ad Fl. Anatol. in Fedde Rep. Beih. 89: 345 (1944). — Non *Chrysanthemum argenteum* Willd., Sp. Pl. ed IV, 3: 2146 (1800).

tus quam ovarium papillosum plerumque paulo longior. Achaenia ignota. — Differt a *Ch. tomentello* (Kotschy e Boiss. sub. *Tanaceto*) Rech. fil., comb. nova, caule copiose ramoso, inflorescentiae ramis partim elongatis, indumento totius plantae densissime lanato-tomentoso albo nec tenuiter sericeo canescente, foliis magis et tenuius dissectis, segmentis numerosioribus angustioribus densius dispositis, foliis caulinis summis quidem bipinnatisectis nec valde diminutis subsimplicibus, inflorescentia polyccephala ampla, capitulis brevioribus subcylindricis angustioribus, floribus minoribus corollae tubo in statu florifero quam ovarium proportione longiore.

Syria borealis: Amanus, montagne de Düldül, 1500—2000 m, VIII. 1911 (H a r a d j a n, no. 3878, Typus).

H a r a d j a n i a Rech. fil., nov. gen.

Compositae — *Carduinae*. — Subcaulis, monocephala, capitulo magno ovato-cylindrico, involucri phyllis arcte imbricatis acutis breviter molliter mucronulatis exappendiculatis. Folia in sicco coriacea lyrato-pinnatifida. Pappus laevissimus. Hylus centralis.

H a r a d j a n i a Thiébauti (Genty) Rech. fil. — Syn. *Jurinea Thiébauti* Genty, Bull. Soc. Bot. France 82 : 456 (1935), fig. 1.

Syria borealis: Mons Cassius, VI. 1909 (H a r a d j a n, no. 3112, in hb. Delessert), ibidem, 10. VI. 1934 (Thiébaut).

Die Anheftungsstelle der Achänen ist zentral, daher muß die Pflanze zu den *Carduinae* gestellt werden. Bei seitlicher Anheftungsstelle wären die *Centaureinae*, und zwar *Serratula*, in Betracht gekommen. Bei *Jurinea* kann die Art nicht belassen werden, da ein vollkommen glatter Pappus in dieser Gattung nicht vorkommt.

C a r d u u s a m a n u s Rech. fil., n. sp.

Rhizoma lignescens, verticale, atrobruneum, caulem singulum emitens. Caulis erectus, 60 cm altus, crassus profunde striato-sulcatus inferne atrobruneus ceterum brunescens-virens, inferne parce superne densius araneosus, praecipue superne foliosus foliis decurrentibus alatis, alae angustae 2—4 mm latae sinuato-lobulatae, lobis basin versus diminutis cuneatim attenuatis, lobulis late ovato- vel triangulari-lanceolatis, ad 3.5 mm longis, spinis tenuibus ad 2.5 mm longis. Folia basalia et caulina inferiora emarcida; caulina media oblongo-lanceolata, 3—4 cm longa obtusa, leviter sinuato-lobata, dentata, tenuiter spinulosa, infra medium latissima, ad 1.4 cm lata, basin versus cuneatim attenuata, longe decurrentia. Folia caulina superiora obovato-lanceolata, ad 8 cm longa, ad 2.5 cm lata, obtusa, lamina ad quartam partem tantum incisa, margine sinuato-lobulata, lobulis late ovato- vel plerumque triangulari-lanceolatis, in

spinis tenues 2—3 mm longas excurrentibus, utrinque 1 (—2)-dentatis, spinis 2 mm longis inter eas minute spinulosis, lamina basi abrupte attenuata, utrinque pallide viridis, longe decurrentis. Nervus medianus subtus prominens, nervi laterales tenuiter pennati et reticulato-anastomosantes. Indumentum supra tenuissime araneosum, evanescens, subtus paulo densius canescenti-araneosum. Rami infra capitula longe nudi. Capitula solitaria ovato-globosa spinulis inclusis 4 cm diametro, pappo exerto incluso 3 cm longa. Involucri phylla multiserialia, ab exterioribus ad interiora sensim aucta, exteriora lanceolata, ± 2 cm longa, e basi 2—2.8 mm lata sensim attenuata, spinis ca. 2 mm longis subhorizontaliter patentibus; phylla media sensim elongata, ad 2.3 cm longa, lanceolata, e basi ± 3 mm lata sensim attenuata, nervo unico supra carinata, in spinulam usque 3 mm longam excurrentia basi appressa ceterum paulo recurvata, phylla interiora paulo elongata ad 2.4 cm longa, intima usque 2.6 cm longa linearis-lanceolata, longissime in spinulam usque 3 mm longam attenuata, erecta, sub apice subpatule recurvata; phylla omnia brevissime puberula, in capitulis junioribus laxe araneosa, basin versus straminea, ceterum viridia, interdum superne violaceo-suffusa. Pappi setae albidae, scabrae, 15 mm longae. — Differt a *C. onopordioide* Fisch. & Mey. foliis latioribus minus divisis, indumento densius araneoso, pedunculis superne longe nudis, capitulis solitariis.

Syria borealis: Amanus, 1700 m, VIII. 1906 (Haradjan, no. 546, Typus).

Echinops Haradjanii Rech. fil., n. sp.

Sect. *Ritrodes* Bge. — Perennis, caulis 50—60 cm altus, gracilis, teres, stricte erectus, dense appresse araneoso-tomentosus, albus, inferne paulum glabrescens, setis atropurpureis crassis rigidis glanduliferis laxe obsitus, internodiis mediis ± 5 cm longis. Folia caulina inferiora petiolis inclusis usque 20 cm longa, 8 cm lata, ambitu ovata vel ovato-lanceolata, pinnatisecta, segmentis utrinque 6—8 inter se remotis rectangulariter patentibus, ambitu triangulari-lanceolatis ad 6 cm longis, basin versus lobulato-pinnatifidis, segmentis primae ordinis lobisque lateralibus linearis-lanceolatis, apice sensim attenuatis acutis, breviter tenuiter spinosis, infimis et superioribus diminutis subsimplicibus, spinoso-dentatis vel subintegris, rhachide ± 3 cm lata, margine ± revoluta. Costa mediana subtus crasse prominens, nervis lateralibus tenuiter prominentibus. Foliorum indumentum supra laxe appresse araneosum valde evanescens, eglandulosum subcanescenti-viride, subtus dense ad rhachidem laxius araneoso-tomentosum, album. Folia caulina superiora decrescentia, sensim minus composita et dissecta, ceterum inferioribus similia, segmentis et rhachidibus in foliis omnibus aequilatis. Involucrum ad 2.4 cm longum, penicillo multiseto densissimo, quartam vel tertiam partem involucri attingente, albido, superne leviter flavescenti, laevi, rarius apicem versus

minute scabridulo, phyllis 20—22(—23), omnibus glabris, extimis spathulatis, sub apice spathulato-dilatatis, tunc abrupte in spinulam brevem acuminatis, margine minutissime serrulato-fimbriatis, phyllis mediis sensim elongatis rhombico- vel hastato-lanceolatis, inferne bruneis, superne stramineis, supra medium subito angulato-dilatatis et abrupte in spinulam 5—7 mm longam acuminatis, margine angustissime albomarginatis, scabris vix minute fimbriatis; phyllis interioribus e basi 1—1.5 mm lata sensim ad medium fere dilatatis, ibique 2—2.2 mm latis, tunc sensim attenuatis, acutis, inferne bruneis, superne virescentibus, angustissime albo-marginatis, margine scabridis, phyllis intimis quinque basin versus cohaerentibus non distinete connatis, paulo angustioribus. Corolla ut videtur cyanea, involucrum vix superans, limbo in lacinias anguste lineares 9—11 mm longas fisso, laciniis limbum ± aequantibus. Antherarum tubus cyaneus, quam corolla brevior. Stigma longiuscule clavatum. — Affinitas propter involueri phylla intima prope basin leviter tantum cohaerentia non exakte connata subdubia, sed mihi in affinitatem *E. Gaillardotii* Boiss. et *E. viscosi* DC. spectare videtur, a quibus involucri phyllis omnibus glabris, intimis breviter et indistincte tantum connatis diversus. Ceterum caule sat elato sed tenui, indumento caulis denso appresso albo et glanduloso-setoso, segmentis foliorum et rhachide in foliis omnibus aequilatis margine paulum revolutis, foliis non valde dissectis et breviter spinosis insignis. — *E. adenocaulos* Boiss. et *E. syriacus* Boiss., ab auctore in Fl. er. 3: 430 ad synonyma *E. viscosi* DC. reducti in revisione futura huius generis certe restituendi.

Syria borealis: Amanus, entre Kharma et Hassan Beyli, 800—1000 m, 20.—25. VIII. 1911 (H a r a d j a n, no. 4527, Typus).

Cephalaria amana Rech. fil., n. sp.

Subgen. *Denticarpus* Szabó sect. *Atrocephala* Szabó ser. *Procerae* Bobr. — Rhizoma lignosum pluriceps atrobruneum, radicum fibris numerosis tenuibus. Caulis ad 1.6 m altus, pallide viridis, inferne teres, setis paucis longis nodulis insidentibus obsitus, ceterum glaber, indistincte striatus, medio distinctius flavido-striatus, superne sulcato-striatus, a medio vel supra pauciramosus. Folia omnia consistentia in sicco tenuiter coriacea, margine setis longis appressis nodulis insidentibus ciliata, ceterum glabra, minutissime pallide punctata; petioli setis longis paucis patulis nodulis insidentibus obsita; costa mediana subtus paulo prominens; nervi laterales numerosi tenues arcuati anastomosantes. Folia rosularia petiolis laminam ± aequantibus suffulta, ± 8 cm longa, pinnatipartita vel indivisa; folia pinnata 2.5—5 cm lata, ambitu obovata, segmentis utrinque 2—3 raro 4—5 inter se remotis anguste vel late lanceolatis, 1.5—2.5(—3.5) cm longis, 0.3—0.5(—0.6) cm latis, remote obtuse vel subargute crenato-dentatis, segmentis superioribus in rhachidem alatam cuneato-confluentibus, segmento terminali circiter duplo maiore ovato

vel ovato-lanceolato acuto remote plerumque subargute serrato; folia indivisa minora 1—1.2 cm lata, in medio latissima, utrinque subaequaliter attenuata, apice subacuta. Folia caulina 8—10 cm longa, 2—3 cm lata, pinnatipartita, segmentis utrinque 3—4 inter se valde remotis, 1.5—2 cm longis, ± 0.5 cm latis, lanceolatis acutis argute crenato-serratis indistincte vel breviter in rhachidem decurrentibus, segmento terminali fere triplo longiore, 5—5.5 cm longo, 0.4—0.8 cm lato, lanceolato, superne longe attenuato, acuto. Folia summa diminuta, segmentis utrinque 2—4 anguste linearibus integris acutis. Capitula globosa, flosculis inclusis ca. 2 cm longa, ca. 3.5 cm lata, involucrum 12—15 mm longum, 15—22 mm latum. Involueri phylla multiseriata imbricata, extima minuta rotundata vix 2 mm longa et lata, exteriora obovata apice rotundata, media obovato-spathulata breviter acuminata, intima longius acuminata ad 15 mm longa, omnia membranacea extus dense breviter sericeo-puberula, basin versus pallide brunescens, apicem versus violaceo-nigricantia, intus albida subglabra. Flores ± 1.3 cm longi, exteriores radiantes, ad 1.8 cm longi, flavi, laciniis subglabris, tubo breviter puberulo. Achaenia 2.5 cm longa, dense villosa, 8-dentata, dentes 4 intermedii ceteris breviores. — Differt a *C. procera* Fisch. & Lall. foliis rosularibus minoribus, glabris, ad petiolum et margine setis longis nodulis insidentibus sparse obsitis laciniis minus numerosis, supra minute pallide punctatis, partim indivisis, foliorum superiorum segmentis angustissime linearibus integris, involueri phyllis minoribus, exterioribus obtusis rotundatis, intermediis et interioribus brevius acuminatis eorumque indumento denso appresso sericeo-puberulo nunquam setoso.

S y r i a borealis: Amanus, vallées, 1300—2000 m, IX, 1913 (H a r a d-j a n, no. 4640, Typus).

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: [Annalen des Naturhistorischen Museums in Wien](#)

Jahr/Year: 1950

Band/Volume: [57](#)

Autor(en)/Author(s): Rechinger Karl Heinz

Artikel/Article: [Campanulaceae, Compositae et Dipsacaceae novae syriacae.
85-96](#)